

INTEGRAAL VEILIGHEIDSPLAN 2027-2030

Gemeenten uit het basisteam Liemers IJsselstreek

Doesburg - Duiven - Rheden - Rozendaal - Westervoort - Zevenaar

GEMEENTE DOESBURG

Gemeente Duiven

gemeente Rheden

Gemeente ROZENDAAL

gemeente Westervoort

GEMEENTE ZEVENAAR

INHOUD

Eén integraal veiligheidsplan	3
Prioriteiten	7
Weerbare maatschappij	8
Zorg en Veiligheid	11
Ondermijning	14
Digitale veiligheid	18
Lokale situatie	20
Inleiding	21
Terugblik Integrale Veiligheidsagenda 2023-2026	22
Resultaten veiligheidsenquête en politiecijfers	24
Lokale aandachtspunten	27

1 ÉÉN INTEGRAAL VEILIGHEIDSPLAN

1. Eén integraal veiligheidsplan

Werken aan veiligheid doen we samen. Het vraagt om nauwe samenwerking tussen gemeenten, politie, het Openbaar Ministerie, maatschappelijke partners, ondernemers en inwoners. In de Liemers-IJsselstreek zetten we hierin een belangrijke volgende stap.

Voor het eerst werken zes gemeenten binnen één politiebasisteam samen aan één Integraal Veiligheidsplan (IVP). Dat zijn de gemeenten Doesburg, Duiven, Rheden, Roozendaal, Westervoort en Zevenaar. Door onze krachten te bundelen, versterken we elkaar. Zo dragen we gezamenlijk bij aan een veilige woon- en leefomgeving voor al onze inwoners.

Prioriteiten

In dit Integraal Veiligheidsplan beschrijven we op hoofdlijnen de gezamenlijke koers voor de komende jaren. We maken duidelijke en weloverwogen keuzes over de thema's waaraan we prioriteit geven. In hoofdstuk 2 van dit plan benoemen we de volgende thema's als prioriteit voor de komende jaren:

1. **Weerbare maatschappij.**
2. **Zorg en veiligheid.**
3. **Ondermijning.**
4. **Digitale veiligheid.**

Deze prioriteiten vragen om extra inzet en gerichte investeringen, aanvullend op het reguliere werk. Daarmee sturen we als gemeenten actief op de veiligheidsthema's die nu én in de toekomst invloed hebben op onze samenleving.

Afbakening

In dit veiligheidsplan hebben we het veiligheidsdomein afgebakend tot specifieke onderwerpen die van invloed zijn op de openbare orde en criminaliteit. Dit plan richt zich met name op politieaangelegenheden en op de portefeuille van de burgemeester. Dat andere zaken in dit plan geen prioriteit zijn, betekent niet dat er niets aan wordt gedaan.

Onderwerpen als verkeersveiligheid, zwerfafval en hondenpoep worden in veiligheidsenquêtes vaak door inwoners genoemd. Deze zaken zijn van invloed op de leefbaarheid in een wijk, maar zorgen niet direct voor problemen met de openbare orde. Ze zijn al opgenomen in gemeentelijk beleid voor verkeer, afval en honden. Er is dus al veel aandacht voor deze onderwerpen vanuit andere beleidsterreinen.

Intensiever samenwerken

De keuze om te werken met één gezamenlijk plan sluit aan bij de ontwikkeling naar intensievere samenwerking binnen het gebied van het basisteam. We trekken gelijkwaardig met elkaar op, met een gedeeld ambitieniveau en een zo uniform mogelijke manier van werken. Dit draagt bij aan de slagkracht, herkenbaarheid en effectiviteit van onze aanpak.

Tegelijkertijd blijft er ruimte voor lokale invulling waar dat nodig is. Een andere reden voor intensievere samenwerking is dat criminaliteit zich niet aan lokale grenzen houdt.

Participatie

Het IVP is een plan op hoofdlijnen. Onze belangrijkste partners, het Openbaar Ministerie, de politie en de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van dit plan. Daarnaast hebben we via verschillende monitoren en politiecijfers signalen uit de samenleving meegenomen. Ook hebben we ontwikkelingen en trends op het gebied van veiligheid meegenomen. Zo zorgen we ervoor dat onze inzet actueel en toekomstgericht is.

Lokale paragraaf

Het IVP bevat naast het overkoepelende gedeelte een lokale paragraaf. Deze lokale paragraaf bespreekt lokale thema's waar de gemeente zich op wil richten. De lokale paragraaf bevat daarnaast een terugblik op het vorige IVP: wat is er gedaan en bereikt? Ook bevat de paragraaf de lokale politiecijfers en de uitkomsten van de gemeentelijke veiligheidsmonitor of -enquête.

Uitvoeringsplannen

De prioriteiten uit dit IVP worden nader uitgewerkt in uitvoeringsplannen (UVP's). Deze worden per gemeente tweejaarlijks vastgesteld. Hierin worden de doelen en acties concreet en waar mogelijk SMART geformuleerd.

De voortgang van de uitvoering van de UVP's wordt ambtelijk besproken tijdens de vooroverleggen van de driehoek. Eenmaal per jaar bespreekt de driehoek de stand van zaken van de uitvoering aan de hand van een rapportage. Zo sluiten de bestuurlijke en operationele sturing goed op elkaar aan.

Tot slot

Met dit Integraal Veiligheidsplan leggen we een stevige, gezamenlijke basis waarop we de komende jaren verder bouwen aan een veilige, leefbare en weerbare regio.

2 PRIORITEITEN

2. Prioriteiten

2.1 WEERBARE MAATSCHAPPIJ

Waar gaat het om?

Door toenemende geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en het grotere risico op langdurige stroomuitval is er steeds meer aandacht voor het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid. De samenleving moet zich voorbereiden op onverwachte situaties en weerbaarder worden tegen langdurige verstoringen.

Een weerbare en veerkrachtige samenleving kan de risico's op verstoringen opvangen en beperken. Ook kan zij zich snel herstellen en aanpassen aan nieuwe omstandigheden. De landelijke overheid heeft daarvoor de grootschalige campagne 'Denk Vooruit' opgezet. Zo is eind 2025 huis-aan-huis het informatieboekje verspreid met de titel 'bereid je voor op een noodsituatie'. In de campagne worden mensen opgeroepen om een noodpakket samen te stellen, een noodplan te hebben en met elkaar in gesprek te gaan.

Gemeenten spelen een belangrijke rol bij het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid van hun eigen inwoners. Gemeenten staan het dichtstbij de inwoners en kennen de lokale situatie en de lokale netwerken.

Ook de weerbaarheid van de eigen gemeentelijke organisatie vraagt aandacht. Kritische processen en vitale voorzieningen die de gemeente beheert, moeten zo veel mogelijk blijven functioneren. Voorbeelden hiervan zijn verkeerslichten, afvalinzameling en riolering.

Het gaat hier om een complexe, meerjarige opgave waarbij veel partijen betrokken zijn. Integrale samenwerking is nodig, zowel intern als extern en met diverse samenwerkingspartners in de samenleving. Als de geopolitieke situatie verandert, er nieuwe inzichten bijkomen of er vanuit het Rijk andere instructies komen, heeft dat invloed op de doorlooptijd en de inhoud van de opgave. Ook de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen speelt een belangrijke rol bij de uitvoering.

De VNG heeft voor gemeenten de handreiking* 'Weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau voor gemeenten' opgesteld. Deze handreiking bevat 41 maatregelen, verdeeld over zes thema's:

1. **Continuïteit van de eigen organisatie.**
2. **Crisisorganisatie.**
3. **Vitale voorzieningen.**
4. **Sociaal weefsel.**
5. **Zelfredzaamheid inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.**
6. **Samenleving als overkoepelend systeem.**

Deze thema's laten zien hoe breed het onderwerp is. Weerbaarheid is niet alleen een veiligheidsvraagstuk, maar vergt betrokkenheid van alle domeinen in de gemeentelijke organisatie en in de samenleving. Het onderwerp is dan ook niet alleen voorbehouden aan de portefeuille van de burgemeester of van het team Veiligheid. Het risico op een langdurige crisis wordt steeds reëler. Daarom wordt het vergroten van de weerbaarheid vaak aan veiligheid gekoppeld en is het in dit veiligheidsplan opgenomen.

Wat willen we bereiken?

Het doel is om ervoor te zorgen dat inwoners zo goed mogelijk voorbereid zijn op een langdurige verstoring, zoals langdurige stroomuitval, digitale aanvallen, overstromingen of grote natuurbranden. Het uitgangspunt is dat zij in ieder geval de eerste 72 uur zelfstandig kunnen overbruggen.

De gemeentelijke organisatie moet voorbereid zijn op een langdurige verstoring. De meest kritische bedrijfsprocessen moeten kunnen doorgaan. Daarnaast moeten we in staat zijn om hulp te bieden aan de meest kwetsbare inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

De VNG beveelt aan om de 41 maatregelen lokaal te vertalen en uit te voeren. Met de maatregelen op de zes thema's gaan we tijdens de planperiode 2027-2030 aan de slag. Het is daarbij van belang dat er een projectmatige aanpak komt. De prioritering van de maatregelen, het ambitieniveau, de planning en de benodigde capaciteit en financiën moeten bepaald worden.

*Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau: https://vng.nl/sites/default/files/2025-08/handreiking_weerbaarheid_en_veerkracht_op_lokaal_niveau_definitief158.pdf

Daarvoor willen we het volgende doen:

- We brengen kritische bedrijfsprocessen in beeld en waarborgen de continuïteit ervan.
- We houden de crisisorganisatie op orde door regelmatig te oefenen en te trainen.
- We wijzen lokale noodsteunpunten aan en richten deze in.
- We realiseren een adequate noodstroomvoorziening in de gemeentehuizen.
- We brengen lokale maatschappelijke en (in)formele netwerken in kaart en versterken deze. Daarbij besteden we extra aandacht aan verminderd zelfredzame doelgroepen, zoals alleenstaande ouders, mensen met een beperking, ouderen, statushouders en vluchtelingen.
- We faciliteren participatieprojecten en burgerinitiatieven in de wijken en buurten, zodat buren elkaar beter leren kennen en de samenredzaamheid wordt vergroot.
- We bevorderen de zelf- en samenredzaamheid via voorlichting en risicocommunicatie. We bieden inwoners en bedrijven handelingsperspectief over hoe zij zich kunnen voorbereiden op langdurige verstoringen en wat ze in zo'n situatie kunnen doen. Hierbij sluiten we aan bij landelijke campagnes, zoals Denk vooruit.

Gemeenten zijn in 2026 al gedeeltelijk gestart met dit nieuwe thema. Zo voert de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden samen met enkele gemeenten in 2026 een pilot uit over de inrichting van lokale noodsteunpunten. De evaluatie van de pilot komt begin 2027 beschikbaar. Daarna kunnen gemeenten zelf aan de slag met het realiseren van noodsteunpunten.

2.2 ZORG EN VEILIGHEID

Waar gaat het om?

De afgelopen jaren zien we steeds meer inwoners met een opeenstapeling van problemen met een zorg- en veiligheidscomponent. De problemen hebben niet alleen gevolgen voor de betreffende persoon, maar tasten ook het veiligheidsgevoel van inwoners aan. Het gaat bijvoorbeeld om problemen rond personen met onbegrepen gedrag, psychische problemen, verslaving, huiselijk geweld en ex-gedetineerden.

We merken dat individuele casussen steeds complexer worden, doordat inwoners vaker problemen op meerdere leefgebieden tegelijk hebben. Regelmatig zijn veel verschillende partners betrokken. Dit bemoeilijkt de samenwerking en regie en leidt tot versnippering. Daarnaast vallen steeds meer mensen tussen regels en voorzieningen, omdat bestaande kaders niet aansluiten op hun combinatie van zorg- en veiligheidsproblemen. Hierdoor duren trajecten langer en worden ze intensiever.

Ook vraagt het oplossen of de-escaleren van casussen steeds meer tijd, expertise en afstemming. Tegelijkertijd zijn we er de afgelopen jaren lokaal goed in geslaagd om een groot deel van deze problematiek aan te pakken. Daarbij maken we gebruik van de persoonsgerichte aanpak, de inzet van procesregisseurs zorg en veiligheid en de wijk-GGD/GGZ of bemoeizorg.

Naast huiselijk geweld, nazorg voor ex-gedetineerden, mensenhandel, radicalisering en personen met onbegrepen gedrag zijn vrouwenveiligheid en jeugd ook thema's waarbij zorg en veiligheid samenkomen. Deze lichten we nog apart toe.

Jeugd en veiligheid

Jeugd blijft een geprioriteerd thema, ook al geven we hier al vele jaren prioriteit aan. De jeugd heeft de toekomst. Door vroegtijdig te signaleren en in te grijpen, hopen we te voorkomen dat jongeren afglijden in de criminaliteit. De groepsaanpak bij jeugdgroepen is een effectieve methode om het systeem rondom de jeugdigen in beeld te krijgen. Jongeren begeven zich echter steeds meer in de online wereld. Hierdoor zien we nieuwe problemen ontstaan waaraan we in de jeugdaanpak de komende jaren aandacht moeten besteden. Voorbeelden hiervan zijn toenemende eenzaamheid, negatieve zelfbeelden, het gevaar van parasociale relaties, ongezonde opvattingen over de rollen van mannen en vrouwen en online pesten.

Vrouwenveiligheid

Ook vrouwenveiligheid is de laatste jaren een steeds actueler thema. Landelijk is er steeds meer aandacht voor de veiligheid van vrouwen op straat. Ook lokaal wordt hier onderzoek naar gedaan. Daarnaast is de situatie voor vrouwen ook achter de voordeur vaak onveilig. Dit complexe thema vraagt om een integrale aanpak. Het heeft raakvlakken met inclusie, het sociaal domein, het ruimtelijk domein, veiligheid en veel externe partners.

Wat willen we bereiken?

De gemeente biedt, in samenwerking met ketenpartners, adequate zorg en maatregelen voor personen met complexe problematiek en/of een veiligheidsrisico. Zo willen we overlast en onveilige situaties zo veel mogelijk beperken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We pakken casussen met complexe, meervoudige problematiek op met een domeinoverstijgende, integrale aanpak vanuit zowel het zorg- als het veiligheidsdomein. Hoe eerder we passende zorg bieden, hoe beter het resultaat. Vroegtijdig ingrijpen en begeleiden voorkomt escalatie en beperkt het ontstaan van grotere problemen. Ook vermindert dit de behoefte aan intensieve, langdurige en kostbare zorg. Daarnaast zorgt dit voor minder overlast en draagt het bij aan een veiligere, prettigere leefomgeving.
De afgelopen jaren is de verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein versterkt met alle ketenpartners in de lokale en regionale casusoverleggen. Dit gebeurde in het bijzonder met het Zorg- en Veiligheidshuis en Veilig Thuis.

De komende jaren willen we het thema zorg en veiligheid verder ontwikkelen door het volgende te doen:

- We voeren regie op complexe vraagstukken aan de hand van de lokale persoonsgerichte aanpak. Daarbij betrekken we onze ketenpartners en sturen we op passend eigenaarschap in de keten. Waar nodig schalen we op naar het Zorg- en Veiligheidshuis.
- We hanteren de aanpak ter voorkoming van escalatie (AVE) als op- en afschalingsmodel bij complexe casussen. We zorgen voor blijvende aandacht voor het model bij onze eigen medewerkers en ketenpartners.
- De wijk-GGD/GGZ of bemoeizorg ondersteunt inwoners met zorgelijk gedrag, met of zonder hulpvraag. Zij kunnen snel hulp bieden en waar nodig doorverwijzen naar passende zorg.
- We hebben aandacht voor radicaliserings- en polarisatiesignalen, onderzoeken deze zorgvuldig en zetten in op bewustwording bij ambtenaren, bestuur en ketenpartners.
- We zijn vroegtijdig betrokken bij de nazorg voor ex-gedetineerden en hebben het proces lokaal goed geborgd.
- We versterken de vroegsignalering van jongeren die dreigen af te glijden in de criminaliteit. Dat doen we door structurele samenwerking tussen onderwijs, jongerenwerk op straat, wijkteams, politie en het sociaal domein.
- We brengen in kaart hoe het is gesteld met de veiligheid van vrouwen. Ook onderzoeken we waar de knelpunten en kansen liggen om de veiligheid en het veiligheidsgevoel van vrouwen blijvend te versterken en te vergroten. Daarbij hebben we ook oog voor zorg- en veiligheidsopgaven, zoals huiselijk geweld, afhankelijkheidsrelaties en structurele onveiligheid.
- We implementeren de ‘visie gefaseerd samenwerken voor veiligheid’. Daarbij maken professionals samen een veiligheidsplan voor gezinnen of huishoudens waarin de veiligheid structureel in het geding is.

2.3 ONDERMIJNING

Waar gaat het om?

In onze gemeenten zien we signalen van ondermijnende criminaliteit, zoals dealers op straat en jongeren die afglijden in de criminaliteit, met soms zwaar geweld tot gevolg. Naast drugscriminaliteit merken we ook de gevolgen van zorgfraude/zorgcriminaliteit en mensenhandel/ arbeidsuitbuiting.
Deze ontwikkelingen hebben direct invloed op de veiligheid en leefbaarheid van een gemeente en laten zien hoe dichtbij ondermijnende criminaliteit kan komen.

Ondermijning is een verzamelnaam voor verschillende vormen van georganiseerde criminaliteit. In het geval van ondermijning maken criminelen gebruik van legale diensten en voorzieningen om veel geld te verdienen, zoals het aanvragen van vergunningen en/of het huren en kopen van panden. Criminelen oefenen hiermee druk uit op de samenleving: de grens tussen de onder- en bovenwereld vervaagt.
Het is dan ook van groot belang dat gemeenten actief inzetten op ondermijning en de bijbehorende thema's. Daarbij moeten we als gemeenten alert blijven op onze eigen weerbaarheid.

Regionale samenwerking

De aanpak van ondermijning kunnen wij als gemeente niet alleen. Wij werken dan ook samen met het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) en het programma Samen Weerbaar. Het RIEC ondersteunt gemeenten door:

- Bewustwording bij overheid en private partijen op het gebied van ondermijning te vergroten;
- De samenwerking binnen de (lokale, regionale en landelijke) overheid en publiek-private partners te ondersteunen en te versterken;
- Kennis en expertise te delen.

In het verlengde van het RIEC wordt er binnen het district Gelderland-Midden integraal samengewerkt in het programma Samen Weerbaar. Dit programma richt zich op de thema's: drugscriminaliteit en witwassen, mensenhandel en zorgfraude en zorgcriminaliteit. Dit programma versterkt de weerbaarheid van zowel overheid als maatschappij door:

- Informatie te bundelen;
- Gezamenlijke interventies te organiseren;
- Bewustwording te vergroten;
- Gemeente praktisch te ondersteunen bij de uitvoering, bijvoorbeeld door de inzet van het Districtelijk Ondermijningsteam (DOT).

Het Gelders Akkoord

In het Gelders Akkoord is door de Gelderse gemeenten, het RIEC, de districtelijke samenwerking (in ons geval Samen Weerbaar) en de provincie Gelderland een basisniveau geformuleerd om als organisaties weerbaar te zijn tegen ondermijning en integer in de besluitvorming.

Zorgfraude en zorgcriminaliteit

De fenomeenanalyse van het RIEC laat duidelijk zien dat de zorgsector een interessante dekmantel is voor criminelen en hun werkzaamheden, zoals witwassen. Onder zorgfraude wordt het opzettelijk handelen in strijd met wet- en regelgeving verstaan, met als doel financieel gewin te behalen uit publieke zorgmiddelen. Denk hierbij aan het factureren van niet-geleverde zorg en het leveren van onvoldoende kwaliteit.

Zorgcriminaliteit is de bredere, georganiseerde variant hiervan: criminele netwerken die de zorgsector gebruiken als inkomstenbron, vaak met constructies die lijken op witwassen, uitbuiting of misbruik van kwetsbare cliënten. Beide vormen ondermijnen de kwaliteit en betaalbaarheid van zorg, schaden het vertrouwen in het zorgstelsel en kunnen leiden tot ernstige risico's voor cliënten die afhankelijk zijn van ondersteuning.

Mensenhandel, arbeidsuitbuiting en illegale prostitutie

Mensenhandel is een ernstige vorm van criminaliteit waarbij personen door dwang, misleiding of misbruik van kwetsbaarheid worden uitgebuit. Een belangrijke verschijningsvorm is arbeidsuitbuiting, waarbij werknemers onder onwettige of mensonwaardige omstandigheden moeten werken. Dit kan gaan om extreem lage lonen, lange werktijden, gevaarlijke werkomstandigheden of afhankelijkheid door schulden of huisvesting. Mensenhandel en arbeidsuitbuiting tasten de veiligheid en gezondheid van slachtoffers aan, verstoren eerlijke concurrentie en ondermijnen de lokale economie.

Ook hebben wij aandacht voor het thema illegale prostitutie en de bijbehorende ontwikkelingen. Sekswerk verschuift in toenemende mate van het vergunde naar het onvergunde, minder zichtbare circuit, zoals online en thuiswerk. Hoewel het aantal vergunde locaties afneemt, blijft de vraag bestaan. Dit bemoeilijkt toezicht en vergroot de risico's voor sekswerkers, zoals uitbuiting en onveilige werkomstandigheden.

Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor het bestuurlijk toezicht en de regulering via de APV, terwijl politie en OM zich richten op de opsporing van strafbare feiten, met name mensenhandel. Door de verschuiving naar onvergund sekswerk ontstaat echter een grijs gebied waarin toezicht onvoldoende aansluit.

In lijn met de VNG-leidraad wordt het bestuurlijk toezicht verder bij gemeenten belegd, met een transitie van taken die eerder (deels) door de politie werden uitgevoerd. Dit vraagt om nieuwe werkprocessen, borging van toezicht binnen gemeenten in Oost-Nederland en duidelijke samenwerkingsafspraken tussen gemeenten en politie.
Deze ontwikkelingen vragen om herziening en versterking van beleid en samenwerking, met oog voor regionale verschillen, om de veiligheid van sekswerkers en de leefbaarheid beter te waarborgen.

Wat willen we bereiken?

Voor een veilige en leefbare samenleving zetten wij in op het voorkomen, verstoren of stoppen van georganiseerde criminaliteit. Hiervoor vergroten we zowel de weerbaarheid van kwetsbare inwoners, ondernemers en gebieden als onze eigen weerbaarheid (politiek, bestuur en ambtelijke organisatie). Dit doen wij in samenwerking met interne en externe partners. Daarbij gaan we specifiek aan de slag met de volgende ambities:

- Zorgfraude en zorgcriminaliteit: we willen voorkomen dat gelden die bestemd zijn voor zorgcliënten in verkeerde handen terechtkomen.
- Mensenhandel en arbeidsuitbuiting: we signaleren, voorkomen en bestrijden vormen van mensenhandel en arbeidsuitbuiting.
- Illegale prostitutie: we signaleren, voorkomen en bestrijden vormen van illegale prostitutie.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Een lokaal kernteam voert meerdere integrale controles per jaar uit, in samenwerking met de politie.
- Elke vier tot zes weken vindt er een signalenoverleg plaats, waarbij verschillende interne partners (fysiek domein, sociaal domein en burgerzaken) en externe partners (zoals politie) bij aanwezig zijn.
- We investeren in de bewustwording van inwoners en ondernemers, waarmee we ook de meldingsbereidheid vergroten.
- We investeren in de bewustwording van eigen organisatie en bestuur. Hierbij hebben we specifiek aandacht voor kwetsbare functies.
- We gebruiken de opgaven zoals benoemd in het Gelders Akkoord als leidraad voor onze uitvoering.

DIGITALE BEWUSTWORDING EN WEERBAARHEID VERGROTEN.

2.4 DIGITALE VEILIGHEID

Waar gaat het om?

Digitalisering biedt onze samenleving veel kansen. Steeds vaker regelen inwoners, ondernemers en publieke instellingen hun zaken en diensten online. Naast mogelijkheden en kansen brengt digitalisering ook risico's met zich mee zoals digitale criminaliteit.

Digitale criminaliteit bestaat uit cybercrime (criminaliteit met ICT als middel en doelwit, bijvoorbeeld een DDoS-aanval) en gedigitaliseerde criminaliteit (ICT wordt gebruikt om traditionele vormen van criminaliteit te plegen zoals bedreigingen). Helaas wordt de impact van online criminaliteit op slachtoffers nog onderschat. Daarbij gaat het niet alleen om financiële schade en het verlies van waardevolle gegevens, de emotionele impact is eveneens zeer groot.

Naast digitale criminaliteit is het belangrijk dat wij als gemeenten aandacht besteden aan onze eigen informatieveiligheid. Ons 'eigen huis' moet op orde zijn. Gemeenten zijn, net als andere (overheids-)organisaties, afhankelijk van digitale diensten. Daarom moeten we, naast voorbereid zijn op een klassieke ramp of crisis, ook voorbereid zijn op een cyberincident.

Wat willen we bereiken?

Doel is een veilige digitale omgeving waarbij inwoners en ondernemers zich bewust zijn van de gevaren, zoals phishing, identiteitsfraude en hacken. Daarnaast hebben wij als doel om onze eigen digitale omgeving goed op orde te hebben. Om cybercriminaliteit tegen te gaan willen wij extra inzetten op:

- Het vergroten van de bewustwording en weerbaarheid van inwoners en ondernemers op het gebied van digitale veiligheid.
- Het versterken van de preventie voor kwetsbare groepen zoals jongeren en ouderen.
- We hebben ons eigen huis op orde en hebben aandacht voor informatieveiligheid.
- We hebben onze crisisplannen op orde en kunnen handelen in het geval van een cybercrisis of -incident.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Bewustwordingscampagnes voor inwoners en ondernemers: preventieacties en voorlichting voor kwetsbare doelgroepen.
- Aandacht voor jongeren. Zij zijn kwetsbaar voor online pesten en digitale afpersing of uitbuiting.
- Crisisplannen worden waar nodig uitgebreid op het gebied van cybercrisis of -incidenten. Naast reguliere oefeningen voor crisis en incidenten wordt er ook aandacht besteed aan het scenario cyberaanval.
- We volgen met grote interesse de landelijke ontwikkelingen rondom de bestuurlijke aanpak van cybercriminelen en ander vormen van oplichting zoals babbeltrucs.
- We onderzoeken of we initiatieven zoals ‘Digi Ouders’ kunnen inzetten in ons gebied. Daarbij worden ouders ondersteunt bij het veilig en bewust begeleiden van hun kinderen in de digitale wereld.

3 LOKALE SITUATIE: DUIVEN

Gemeente Duiven

3. Lokale situatie: Duiven

3.1 INLEIDING

Naast de gezamenlijke prioriteiten van de zes gemeenten bevat het IVP voor iedere gemeente een lokale paragraaf. In deze lokale paragraaf blikken we kort terug op het vorige IVP. Daarna komen de lokale cijfers aan bod: de uitkomsten van de veiligheidsenquête en de politiecijfers. Tot slot lichten we enkele aandachtspunten toe die we, naast de gezamenlijke prioriteiten, in Duiven belangrijk vinden.

3.2 TERUGBLIK INTEGRALE VEILIGHEIDSAGENDA 2023-2026

Hieronder beschrijven we per prioriteit welke activiteiten we de afgelopen jaren hebben uitgevoerd. In het IVP 2023-2026 stonden drie prioriteiten centraal.

Kwetsbare/ overlastgevende personen (waaronder jeugdoverlast)

Verward gedrag

- In 2025 hebben de politie en de gemeente een structuur opgezet om meldingen over personen met verward gedrag beter te behandelen. Hierdoor komen personen eerder in beeld en worden meldingen sneller getriageerd.
- De aangestelde procesregisseur heeft de verbinding tussen zorg en veiligheid verder verbeterd. Zo vindt er vaker structureel overleg plaats en is er meer sturing op casussen die beide terreinen raken.
- In het laatste kwartaal van 2024 lieten we een radicaliseringsscan uitvoeren. Zowel online als offline zijn radicale uitingen waargenomen. Deze bleven in alle gevallen binnen het activistische spectrum en daarmee binnen de democratische grenzen.

Jeugd

- In 2024 evalueerden we de aanpak van jeugdgroepen die in 2022 in de Liemers is opgezet, inclusief het bijbehorende convenant. De weegtafels werken goed, de samenwerking tussen de betrokken partners is verbeterd en problematisch groepsgedrag wordt eerder waargenomen. Daarom zetten we de weegtafels voort. Hierin monitoren we voortdurend de situatie rond jeugd op straat en de overlastmeldingen. Bepaalde personen krijgen extra aandacht. Het convenant voor de gezamenlijke aanpak van jeugdgroepen is in 2025 vernieuwd en eind 2025 ondertekend.
- We evalueerden het functioneren van de jeugdboa en de jongerenwerker. De uitkomst was positief. Op 15 april 2025 stuurden we hierover een kennisgeving aan de gemeenteraad van Duiven.
- Op 28 mei 2024 stelde de gemeenteraad van Duiven een nieuw preventie- en handhavingsplan voor alcohol en drugs vast.
- In 2025 zijn de voorbereidingen gestart voor twee ontmoetingsplekken voor jongeren in de kern Duiven. Begin 2026 zijn de beoogde locaties bekendgemaakt: park De Nieuweling en de omgeving van sporthal Triominos. Daarna zijn gesprekken gevoerd met omwonenden. De plannen worden verder uitgewerkt.

Ondermijning / georganiseerde criminaliteit

- In februari 2023 stelde het college de Notitie aanpak mensenhandel vast. Hierover stuurde het college een kennisgeving aan de gemeenteraad.
- In maart 2023 stelde de burgemeester de beleidsregel ‘drugshandel op straat’ vast op basis van artikel 2:74 van de APV. Sindsdien zijn meerdere lasten onder dwangsom opgelegd vanwege drugshandel op straat.
- Het Bibob-beleid is in 2025 geactualiseerd. In het nieuwe beleid is het toepassingsbereik vergroot door een lijst met risicoactiviteiten toe te voegen. Bij vergunningaanvragen voor een activiteit uit een van deze risicocategorieën wordt een Bibob-onderzoek gestart.
- Het Damoclesbeleid is in 2025 geactualiseerd. Omdat de eisen voor het sluiten van een woning strenger zijn geworden, is de last onder dwangsom als instrument aan het beleid toegevoegd. Ook is het beleid aangepast aan de actuele jurisprudentie.
- Naar aanleiding van signalen van ondermijnende criminaliteit voeren we regelmatig integrale controles uit.
- Het Basisteam Ondermijningsoverleg is uitgebreid met de gemeenten Doesburg, Rheden en Rozendaal. Dit hangt mede samen met de uitbreiding van het basisteam van de politie.
- Genomen bestuurlijke maatregelen:

Zorg en veiligheid	2022	2023	2024	2025
Meldingen verward gedrag (E33)	187	170	208	183
Meldingen jeugdoverlast (E35)	120	182	225	245
Totaal	307	352	433	428

Digitale criminaliteit

- Via sociale media maakten de gemeente en de politie inwoners op verschillende momenten alert op signalen van digitale criminaliteit. Ook riepen zij inwoners regelmatig op om aangifte te doen als zij slachtoffer waren. Voor senioren zijn bijeenkomsten over digitale veiligheid georganiseerd. Daarnaast bezocht de politie de gemeente met het Mobile Media Lab.
- In oktober 2025 opende in het gemeentehuis van Duiven een Politie Informatie Punt (PIP). Inwoners konden hier terecht met vragen over digitale veiligheid en digitale vaardigheden. Het ging bijvoorbeeld om online bescherming en tips over veilig pinnen, financiën, veiligheid in huis en het veilige gebruik van een telefoon of computer. Mensen die te maken hadden met digitale oplichting of fraude, konden hier aangifte doen. Vanwege de geringe aanloop is de pilot in augustus 2026 beëindigd.

3.3 RESULTATEN VEILIGHEIDSENQUÊTE EN POLITIECIJFERS

Politiecijfers

Kwetsbare/ overlastgevende personen	2022	2023	2024	2025
Meldingen verward gedrag (E33)	84	64	76	132
Meldingen jeugdoverlast (E35)	92	81	105	114
Totaal	176	145	181	246

Ondermijning	2022	2023	2024	2025
Mensenhandel (F561 + F562 + F563 + F564 + F565)	0	1	0	0
Witwassen (F94)	1	0	2	1
Wapenhandel (F70 + F71 + F72 + F73)	9	4	3	7
Drugshandel (F40+ F41+F42+ F43+F44+ F45+F401)	16	13	10	20
Afval drugslab (M0111)	1	0	1	1
Aantreffen drugs (geen verdachte) (F46)	8	15	5	8
Overige drugsdelicten (F47)	4	4	2	3
Totaal	39	36	23	39

Digitale criminaliteit	2022	2023	2024	2025
Cybercrime (3.7.4)	18	18	6	3
Horizontale fraude (3.9.1)	99	114	99	103
Verticale fraude (3.9.2)	0	0	0	0
Overige fraude (3.9.3)	2	0	0	0
Totaal	117	132	105	106

Overig	2022	2023	2024	2025
Woninginbraken	10	18	10	21
Diefstal (brom)fiets	79	57	55	58
Geweld	41	32	37	49
Rijden onder invloed drugs/alcohol	45	39	46	78
Totaal	175	146	148	206

Duiding

In de politiecijfers over de geprioriteerde veiligheidsthema's valt op dat het aantal meldingen over jeugdoverlast en personen met verward gedrag is toegenomen. Tijdens de COVID-19-pandemie bereikte het aantal meldingen over jeugdoverlast een recordhoogte. Daarna daalde dit weer naar het oude niveau. Sinds 2023 zien we opnieuw een stijging. Het aantal meldingen over personen met verward gedrag is in 2025 plotseling sterk gestegen. Enkele personen binnen de gemeente waren verantwoordelijk voor veel van deze meldingen.

Veiligheidsenquête

In februari 2026 voerden de gemeenten Duiven en Westervoort een onderzoek uit naar de veiligheidsbeleving van inwoners. De enquête is ingevuld door 222 inwoners van Duiven, Groessen en Loo. Het doel was om gegevens op te halen voor het nieuwe integrale veiligheidsplan.

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

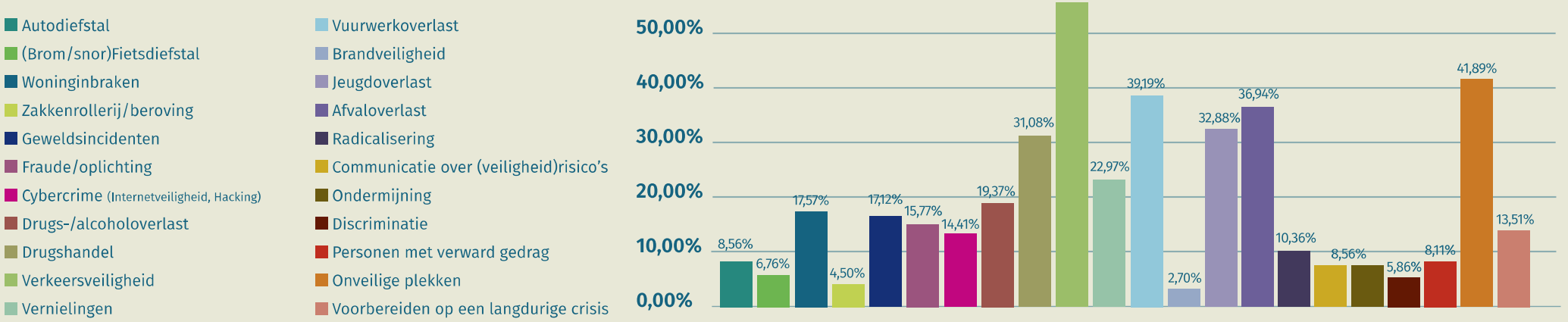
- Respondenten geven de eigen buurt gemiddeld een 7,1 als het gaat om prettig wonen (was 7,4 in 2022).
- Respondenten geven de eigen buurt gemiddeld een 6,8 als het gaat om veiligheid (was in 2022 een 7,5).
- De **top 3** van meest ervaren overlast is ongewijzigd gebleven, namelijk:
  1. **Te hard rijden: 43%. In 2022 was dit 35%.**
  2. **Hondenpoep: 38%. In 2022 was dit 27%.**
  3. **Parkeerproblemen: 37%. In 2022 was dit 29%.**

Aandachtspunten vanuit inwoners

Uit het onderzoek komt een duidelijke top zes naar voren van thema's waaraan de gemeente volgens inwoners meer aandacht moet besteden. Deze thema's staan ook in figuur 1:

- Verkeersveiligheid: hoge snelheden binnen de bebouwde kom en parkeerproblemen (56%).
- Aandacht voor onveilige plekken binnen de gemeente (42%).
- Vuurwerkoverlast (39%).
- Afvaloverlast en rommel op straat (37%).
- Jeugdoverlast (33%).
- Drugshandel (31%).

Figuur 1: Thema's waar de gemeente meer aandacht voor moet hebben
(lees legenda: linkerkolom boven naar beneden en dan de rechterkolom)

Onderzoek veiligheidsbeleving 2026 *Figuur 1*

Verkeersveiligheid en afvaloverlast waren vier jaar geleden ook een aandachtspunt. Deze thema's komen verder niet aan bod in dit IVP. Het is van invloed op de leefbaarheid in een wijk, maar zorgen niet direct voor openbare orde problemen. Deze thema's vallen daarom onder andere beleidsterreinen en worden genoemd in andere plannen.
14% van de respondenten vroeg vier jaar geleden meer aandacht voor vuurwerkoverlast. Dat is fors minder dan de **39%** van dit jaar.

De vraag over **onveilige plekken** is dit jaar voor het eerst opgenomen in de enquête en **scoort direct hoog**. Uit de antwoorden blijkt dat inwoners vooral het treinstation, het Eilandplein, de snelfietsroute en de parken als onveilig ervaren. Dit gevoel ontstaat vooral door weinig sociale controle in het donker en door hangjongeren. In maart 2026 vond een schouw plaats waarbij een aantal van deze locaties is bezocht. Een werkgroep geeft vervolg aan de resultaten van de enquête en de schouw.

Dit jaar is ook voor het eerst aandacht besteed aan **maatschappelijke weerbaarheid**. Van de respondenten geeft **67%** aan voorbereid te zijn op een langdurige crisis en zich de eerste 72 uur te kunnen redden. Daarnaast geeft **15%** aan zich nog voor te bereiden. De overige 18% is niet voorbereid op een noodsituatie en heeft ook niet de intentie dit te doen. Ongeveer de helft van de respondenten weet wie in de buurt tijdens een noodsituatie hulp nodig heeft en is bereid die persoon te helpen.

Uit de politiecijfers blijkt dat **digitale criminaliteit** vooral uit horizontale fraude bestaat. Uit de enquête blijkt dat **26%** van de respondenten hiervan in de afgelopen vier jaar slachtoffer is geweest. Het ging vooral om de aankoop van spullen die nooit zijn bezorgd. Van de slachtoffers geeft **38%** aan in de afgelopen vier jaar twee tot drie keer te zijn opgelicht.

3.4 LOKALE AANDACHTSPUNTEN

Naast de vier gezamenlijke prioriteiten hebben we enkele lokale aandachtspunten. Deze hebben geen even hoge prioriteit als de gezamenlijke prioriteiten, maar vragen in de dagelijkse praktijk wel veel aandacht. Daarom monitoren we deze punten voortdurend en besteden we er direct extra aandacht aan als dat nodig is.

GEVOEL VAN ONBEHAGEN IN DE SAMENLEVING

Waar gaat het om?

De afgelopen jaren hadden we te maken met verschillende crises rond de COVID-19-pandemie, vluchtelingen, het klimaat, stikstof, energie en de woningmarkt. Mede door complottheorieën, sociale media en demonstraties is het gevoel van onbehagen en verzet bij bepaalde groepen in de samenleving gegroeid. Tegelijkertijd is het respect voor de overheid en de politie afgenomen. Landelijk zien we dat bedreigingen van politici, bestuurders en ambtenaren toenemen, ook op lokaal niveau.

We moeten voorkomen dat dit ontaardt in maatschappelijke onrust of ontwrichting. Het is belangrijk dat we de democratische rechtsorde beschermen. Dit betekent dat:

- Besluiten zonder externe beïnvloeding worden genomen.
- Raadsvergaderingen ordelijk kunnen doorgaan.
- Politici, bestuurders en medewerkers hun taak veilig k unnen uitvoeren.

Wat willen we bereiken?

Wij willen dat de democratische processen binnen de gemeente naar behoren (zonder intimidatie, bedreiging, gewelddadige demonstraties) doorgang kunnen vinden en besluiten kunnen worden genomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We controleren de raadsagenda structureel op gevoelige onderwerpen. Waar nodig nemen we passende voorbereidingsmaatregelen.
- Als er gevoelige onderwerpen spelen, monitoren we sociale media om het digitale sentiment te peilen. Waar nodig nemen we maatregelen.

OPVANG VLUCHTELINGEN

Waar gaat het om?

In 2022 was er sprake van een vluchtelingencrisis. Deze werd mede veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne. In hoog tempo moest er voor Oekraïners opvang worden geregeld. Daarnaast stokte de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders.

Elke gemeente moet bijdragen aan de opvang van vluchtelingen. Opvanglocaties kunnen invloed hebben op het veiligheidsgevoel van inwoners. Dat zagen we bijvoorbeeld bij de verplaatsing van Oekraïense vluchtelingen naar de Welleveldsestraat in Duiven.

Wat willen we bereiken?

We waarborgen de veiligheid op en rond opvanglocaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We monitoren de ontwikkelingen.
- Bij nieuwe opvanginitiatieven bespreken we het thema openbare veiligheid altijd in een vroeg stadium.

VEILIGE EVENEMENTEN

Waar gaat het om?

Bij evenementen komen veel mensen op een kleine oppervlakte samen. Daarom moeten evenementen veilig verlopen. Veiligheid is een belangrijk toetsingscriterium bij het verlenen van een evenementenvergunning. Ook speelt veiligheid een belangrijke rol bij het toezicht door handhavers en de politie op het evenementenbeleid en de vergunning. In 2026-2027 wordt het evenementenbeleid herzien en geactualiseerd.

Wat willen we bereiken?

We geven veiligheid een nadrukkelijke of nadrukkelijkere plaats in het evenementenbeleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Bij het opstellen van het nieuwe evenementenbeleid betrekken we nauw een adviseur openbare orde en veiligheid.
- We houden verdere ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend in de gaten.
- In het coalitieakkoord staat dat we het organiseren van evenementen makkelijker willen maken. Waar mogelijk vereenvoudigen we regels en denken we praktisch mee. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat het waarborgen van de veiligheid zo min mogelijk ten koste gaat van dit uitgangspunt.

VUURWERKVERBOD

Waar gaat het om?

Sinds 1 augustus 2026 geldt het landelijke vuurwerkverbod. De verkoop van consumentenvuurwerk en het afsteken daarvan door particulieren tijdens de jaarwisseling zijn verboden. De burgemeester kan een ontheffing verlenen aan verenigingen of stichtingen met een lokale binding. Het vuurwerkverbod leidt landelijk tot veel discussie en kent zowel voor- als tegenstanders. Ook de handhaafbaarheid van het verbod vormt een grote uitdaging.

Wat willen we bereiken?

- We willen dat de komende jaarwisselingen ordentelijk verlopen.
- We willen de vuurwerkoverlast minimaliseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We beoordelen aanvragen voor een ontheffing zorgvuldig, in samenwerking met de politie en de veiligheidsregio. Waar nodig stellen we een passend ontheffingenbeleid op.
- We monitoren de gang van zaken tijdens de komende jaarwisselingen en passen waar nodig het ontheffingenbeleid aan.
- We stemmen af met buurgemeenten om regionale uniformiteit na te streven.

Gemeenten uit het basisteam Liemers IJsselstreek

Doesburg
Duiven
Rheden
Rozendaal
Westervoort
Zevenaar